

Dil Konuşma Güçlüğü'nün Türleri

- 1- Gecikmiş Konuşma
- 2- Ses Bozukluğu
- 3- Artikülasyon Bozukluğu
- 4- Kekemelik
- 5- İşitme Engeline Bağlı Konuşma Bozuklukları
- 6- Yarık Damak ve Beyin Engeline Bağlı Konuşma Bozuklukları
- 7- Yabancı Dil ve Bölgesel Konuşma Ayrılıklarına Bağlı Konuşma Bozuklukları

Dil Ve Konuşma Terapisti

Dil ve konuşma bozukluğu çocukları ve yetişkinleri, tanılayan, değerlendiren, terapiyi hazırlayan ve uygulayan kişiye 'Dil ve Konuşma Terapisti' ya da 'Dil ve Konuşma Patoloğu' denir. Dil ve Konuşma Terapisti, insan iletişimi, gelişimi ve bozuklukları alanında profesyonel kişiler tarafından eğitilen; dil ve konuşma bozuklukları alanında yüksek lisans derecesine sahip olan kişidir.

Dil Konuşma Güçlüğü Nedir

Dil konuşma güçlüğü; zihinsel yetersizlik, işitme yetersizliği, travmatik beyin hasarı, travmatik olaylar (kaza, bir yakının kaybı, ani korkular) gibi etkenlere bağlı olarak ya da gelişimsel güçlüğüne bağlı olmadan meydana gelen dil ve iletişime ilişkin güçlüklerin yaşanmasıdır

Dil Konuşma Güçlüğü Nasıl Fark Edilir ?

- *Konuşmalarında belirli sesleri düşürür, ekler ya da değiştirirler. 'Kapı' yerine 'apı', 'saat' yerine 'sahat', 'arı' yerine 'ayı', 'kitap' yerine, 'kipat' gibi.
- *Sesleri olağan dışı uzatırlar. B-b-baca gibi.
- *Kelimeleri, heceleri tekrar ederler. Ha-ha-hayır. Gibi. *Konuşurken yüzde gerilim, kaş göz oynatma, başın ani hareketleri gibi istenmeyen jestler gözlemlenir.
- *Kararsız konuşma ve düzensiz solumaya bağlı kelimelerde tuhaf vurgular yapar.
- *Sözcük dağarcıkları yetersiz ve konuşmaları kısıtlıdır.
- *Durmadan ses çıkarırlar fakat çıkan sesler konuşma özelliğinde değildir.
- *Konuşmak yerine , dokunarak, vurarak, iterek vb. hareketlerle isteklerini, duygularını gösterirler.
- *Konuşmaları düzgün ve akıcı değildir.
- *Konuşma sesi gür ya da zayıf çıkar.
- *Ses tonları farklılık gösterir.

Havza Muzaffer Tahmaz Rehberlik ve Araştırma Merkezi

DİL KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ

Telefon : 0 (362) 714 30 47
Faks : 0 (362) 714 30 47
E-posta : havza55ram@gmail.com
<http://muzaffertahmazram.meb.k12.tr/>

**Özel Eğitim Bölümü
Murat TUNA**

2017

Dil Konuşma Güçlüğü'nün Nedenleri

1- Zeka:

Araştırmalar, zeka geriliğinin konuşma engelinin tek sebebi olarak gösterilemeyeceğini ortaya çıkarmıştır. Zihin kabiliyeti ile dil kabiliyeti arasında olumlu bir ilişki olduğu genellikle kabul edilir.

2-Sağlık:

Ağır ve uzun süren hastalıklar çocuğun her türlü gelişimini yavaşlatır, bazen durdurur. Başta gırtlak iltihabı (larenjit) olmak üzere boğazda yerleşmiş çeşitli mikrobik hastalıklar ve ses telleri üzerinde oluşan yumrucuklar da sesin kısık ve boğuk çıkmasına yol açarak konuşmayı güçleştirir.

3-İşitme:

İşitme-konuşma arasında çok sıkı bir ilişki vardır. Doğuştan işitme engellilerin, özel eğitime tabi tutulmazlarsa konuşmayı öğrenemedikleri bilinen bir gerçektir.

4-Sinir-kas sağlığı ve aralarındaki eşgüdüm:

Sinir ve konuşma engelli olduğu zaman çocuklarda konuşma geriliği de görülmektedir. Beyin felci ile engelli olan çocukların konuşma ve ses gelişimlerinde gerilik görülmektedir.

5-Konuşma organları:

Diş, dil, damak, boğaz ve ses bantları engelli olduğunda çocuk muhtemelen konuşma güçlüğü çekecektir.

6-Olgunlaşma:

Sinir, kas sağlığı ve aralarındaki eş güdüm normal olabilir. fakat motor gelişim yönünden belirli olgunluğa erişemedikçe çocuk konuşamaz. Çocuk çene ve dil kaslarına hakim olup, onları kullanacak düzeye erişmeden sesleri çıkaramaz.

7-Cinsiyet:

Kızlarda kekemelik oranı daha azdır. Kızlarda konuşma gelişimi daha erken başlar, daha iyi gelişir ve daha az konuşma engeli görülür.

8-Duygusal durum:

Korkunç kazalar, duygusal şok geçirenlerde konuşmanın kaybedildiği görülür. İlk çocukluk devresinde çocuğun karşılaştığı duygusal güçlükler onun konuşma gelişimini etkiler, geciktirebilir.

9-Güdüleme, uyarım, teşvik:

Çevresinden gelen teşvik sonucu çocuk konuşmaya yönelecektir. Konuşması için uyarıların zengin olması gerekir.

10-Konuşmayı öğretmek için kullanılan metot:

Konuşma eğitmeni denen uzmanların amacı çeşitli türden konuşma bozuklukları ya da sorunları olan insanlara yardımcı olmaktır. Küçük bir çocuğa da konuşmayı öğretmek için seçilen metot, konuşmaya teşvik edici olmalı ve dilin doğru kullanılarak konuşmada iyi bir model olunmalıdır.

11-Diğer çevresel nedenler:

Yapılan araştırmalar sosyo-ekonomik düzeyi yüksek çocukların; sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan çocuklardan daha fazla kelime hazinesine sahip olduklarını ve konuşmaya daha erken başladıklarını göstermiştir.

KEKEMELİK

Konuşmanın doğal akışının bir biçimde kesintiye uğramasıdır. Bireyin istemsiz olarak sesleri uzatması, kimi sesleri üretirken zorluk çekmesi, bir sesi, heceyi yada sözcüğü tekrarlaması biçiminde görülebilir. Genellikle erken dönem çocukluk evresinde başlar. Kekemelik konuşma engelleri arasında oran itibarıyla az olmasına rağmen etki bakımından çok önemli yer tutan bir engel türüdür. Kekemelik kız çocuklarına oranla erkek çocuklar arasında daha sık görülmekte, derecesi de erkek çocuklarda kızlara oranla daha fazla ve uzun süreli olmaktadır. Kekemelik çocukların cümle kurmaya başlama aşamasında ortaya çıkan bir problemdir. 2,5- 3 yaşları ile 5 yaş arasındaki çocukların %4'ünde, ileriki yaşlardaki çocukların %1'inde görülmektedir. Kelimelerdeki ilk hecelerin veya bütün kelimenin birkaç defa tekrarı, kelimeleri bölme, sesleri ve heceleri uzatarak söyleme, cümle içinde şey, işte gibi ifadeler yerleştirme, anlamsız seslerle gırtlaklı destekleme, kelime yutma, cümle başında ve içinde duraklama ve uzun boşluklar, zorlanılan kelimeleri daha kolay söylenenle değiştirme, düzeltme, kelimelerin aniden kesilmesi gibi çeşitli takılma örnekleri vardır

ÂİLELERE VE ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

- Çocuğun nasıl söylediğinden çok ne söylediğine odaklanılmalıdır.
- Çocukla konuşurken basit ve kurallı cümleler kullanılmalıdır.
- Çocukta duygusal açıdan çatışma ya da gerilim yaratan durumlar gözlenmeli, mümkün olduğunda bunlardan uzak durulmalıdır.
- Konuşmaya başlamadan önce derin nefes almasını söylemek, onun takıldığı yerleri tamamlamak, çocuğa zarar veren davranış ve tutumlardır. Çünkü çocuğun cümle içine eklemek istediği sözcük farklı bir sözcük olabilir ve onun söylemek istediğini sizin söylediğiniz şey karşılamayabilir.
- Kekeme problemi olan çocuk problemi ile ilgili olumsuz duygu yaşayabilir. Bu konuda konuşmak isterse onunla konuşulmalıdır. Konuşmada çocuğun durumunun farkında olduğu, çocuğun olduğu gibi kabul edildiği mesajı verilmelidir.
- Çocuk konuşmaya zorlanmamalıdır.
- Çocuğunuzu mutlaka bir Dil ve Konuşma Terapistine götürün.